

Новешет дешет америчке амбасаде у Београду које су преко сајта Викиликс последњих дана процуреле у јавност откривају детаље о сусретима са представницима српских политичких партија и званичницима СПЦ, уз коментаре о ставу српске јавности према чланству у НАТО и ЕУ. Документи које су у потписивали амбасадорка Мери Ворлик и њени претходници у периоду од 2003. до 2010. обрађују и неке друге теме као што су инвестиције „контроверзног милијардера” Мирослава Мишковића, повезаност спорта и криминала, ризичан концерт америчких маринаца у Гучи...

У сусрету са отправницом послова Џенифер Браш у јуну 2009. Млађан Динкић, тада заменик премијера и министар економије, жалио се на нападе медија који су га „оптуживали да је крив за све лоше вести у Србији”. Посебно је био изнервиран понашањем Бориса Тадића јер га није јавно бранио од напада, а бранио је и Дачића и Вучића. Динкић је том приликом рекао да јавне компаније финансирају таблоиде попут „Правде”, јер им је „Тадић тако наредио”.

У дешети из децембра 2008. о пословању компаније Делта рил естејт, коју потписује Камерон Мантер, амбасадор коментарише да ова компанија није успела да нађе партнера делимично и због тога што, иако има професионално руководство, улагаче брине ризик Мишковићевог имица контроверзног бизнисмена.

Драган Марковић: Русија нас је увек газила

Градоначелник Јагодине Драган Марковић Палма рекао нам је уз кафу да народ зна да он боље уме да прави путеве, пијаце и тоалете него СНС, јер Томислав Николић „никад није знао да направи добар тоалет”. Он нам своје гафове који се врте на Јутјубу описује као „бисере”, пише у дешешу из јула 2009.

Даље се наводи како је Палма приватно рекао представницима амбасаде да Србија мора да дефинише своју будућност у тесној сарадњи са САД, „јер нас је Русија у историји увек газила”.

У овој дешешу је Палма описан као аутократска личност која влада Јагодином као популистички тиранин и дословно купује бираче разним социјалним бенефицијама. Закључак је да иако се труди да се представи као проамерички политичар, бројни гафови му то отежавају.

Патријарх Иринеј разуман саговорник

Посета патријарха Иринеја амбасадорки Мери Ворлик 10. фебруара 2010. описана је у дешешу послатој централи у Вашингтону два дана касније: „Патријарх је пренео одмерену поруку која је потврдила првобитан утисак да ће он бити вољан и разуман саговорник.”

Упитан за мишљење о настојањима Србије да се приближи ЕУ, патријарх СПЦ је поновио раније изјаве да Србија припада породици европских вредности. Цитирао је изјаву Светог Саве о Србији „источно од Запада и западно од Истока” и изнео став да је неопходно представити свету другачију слику Србије у односу на ону која је слата деведесетих.

Патријарх је обећао да ће учинити све да превазиђе проблеме са македонском православном црквом, али је био категорично против сарадње са црногорском православном црквом, наводи се у обелодањеном документу.

Амфилохије: Косово је наш Вашингтон

Митрополит црногорско-приморски Амфилохије, који је с њим био у посети, насмејао је присутне тиме што је уместо „убичајене мантре о Косову као српском Јерусалиму”, рекао да је „Косово наш Вашингтон”. Патријарх Иринеј надовезао се да је „Србија без Косова као тело без главе” и рекао да очекује од САД као демократске земље да допринесе праведном решењу за Косово.

Г 17 плус обаваштава о кампањи против Динкића

О медијској кампањи против Млађана Динкића америчку амбасаду су извештавали представници Г17 плус, повезујући смену партијског функционера Бојана Кришта и нападе на Динкића са његовим противљењем продаји НИС-а Русима. У истој депеши се преносе „чаршијске приче” да је афера Кришто увод у изbacивање Г17 из владе, да би уместо њих ускочио ЛДП или СНС.

Медији отворили тему о чланству у НАТО

У депеши из фебруара 2010. наводи се како су српски медији и цивилно друштво отворили расправу о чланству у НАТО, што је десет година била табу тема:

„Противници представљају алијансу као антируску ратну машинерију, акценат им је на интервенцији 1999. и тврде да ће Србија ради чланства бити присиљена да призна Косово. Присталице наводе да ће Србија ускоро бити окружена чланицама НАТО. У одсуству јасне дугорочне владине политике, војни аналитичари, академици и прозападне НВО са жаром су се дохватили ове теме, па објављују коментаре и организују округле столове.”

Вероватно најважнији допринос рационалној дискусији дошао је од дневног листа „Политика”, који објављује у подједнакој мери „чланке” „за” и „против”, пише у истом документу. Али чак и неки други листови, укључујући сензационалистичке и традиционално антизападне „Прес”, „Курир” и „Глас јавности”, објавили су коментаре о НАТО који заступају оба становишта.

У истој поруци помиње се и оштра антинатовска колумна нашег коментатора Мирослава Лазанског, уз напомену да је рођак Биљане Плавшић. Његов оштар тон, пише у дешешу, доказује да је промена атмосфере према НАТО погодила у живац најокорелије противнике.

Расим Љајић: Динкићев закон угрожава коалицију

Кризом у владајућој коалицији око закона о информисању бави се дешеша из августа 2009, уз коментар да је „толеранција према хаосу начин живота српских политичара” и да би „драма попут ове могла да постане уобичајено стање током преостале три године мандата ове коалиције”.

„Министар рада и председник СДП Расим Љајић рекао нам је да се влада замало није распала због закона, пошто је Млађан Динкић, вођа Г17 плус, на њему инсистирао“, пише у дешешу, уз коментар да су на крају изгледи да у владу уђу Николићеви напредњаци (уз подршку Војислава Коштунице, ког називају српским Носфератуом) учврстили одлучност владајуће коалиције да остане заједно.

Амерички трубачи у Гучи – догађај високог ризика

Из једне од преко 800 дешеша сазнајемо да је наступ америчког дувачког оркестра у Гучи, „ултра-националистичком средишту” Србије, био догађај високој ризика, али да се овај „тактички удар” на антиамеричко расположење исплатио, јер је одјек био позитиван и међу грађанима и у штампи.

(Политика)